

ACC. N:R M. 12955:1-7.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *folklivsk. Erik Månsson*
Härad: *Ö. Döinge* Berättare: *Oliver Sjöström i Östen*
Socken: *Skivåkra* Berättarens yrke:
Uppteckningsår: *1953* Född år i

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Öknamn, balesätt och skämt om olika bygders innerlivare. s. 1-7.

LUF 80.

Skriv endast på denna sida

L.U.F. 80

ACC. N:R M. 12955:1

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

1. När följande uppteckningar har jag hämtat vid olika städer och från olika sagomän i orten. Jag har fått mindre vid direkt utfrågning efter listan.

Öknamn: "Det finns ingen udan ägnaän jaer. Da va da ojn torking vella löffe oknappst daj" (det finns ingen utan öknamn för).

Några specifika sockenställen namn har jag inte kunnat finna. Glimskra leorna kalla sig själva "Glimmare-söjningar". Uttrycket "oidharada glim-maresöjningar" har jag hört en gång men aldrig sen fått verifierad.

Alla örkenedsboar kallas här "lörisungar" vilket är avledning på bynamnet Löns-leoda.

"Röbela-gostare" va ett uttryck som

Luf. 80
1

L. U. F. 80

ACC. N:R M. 12955:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

2. Som
begagnades om matvakt och störförare
"I krängan i ån som röbela-gosare
(Röbela = Råbetöv). Lössingar höllas
också att vara särskilt "hilla", "förstögra"
och "utsvaltra" det berättas om
Utskulta-hera kom till kyrkan så
somnade de vid predikan men vak-
nade till och "spissade öronen"
när prästen talte om bespisningen
av de 5000 männen. Eller "da öllri
hänt om kotteboas hera vatt mä"-när
det kallades om att det blev 12 korgar över.
"Udölinga" kallades alla som into
"va påbjda" i Glimmare. "Da snart
bara udölinga i Glimmare".
Släboa va också hållna för stora
matvakt: "Da lödas som nas släboa

L.U.F. 80

ACC. N:R M. 12955:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

släbba

såda gao huset."

"Ojn hönted järsing" har jag hört på
kal om Hjärsås-bor.

"Ojn höjfväri knase" om Osbybor.

"Jynge-trajsko" kallades i min barndom
i Gärdshärad träskor utan vriststoppning
Här kallas sådana träskor: traj-över-
laji-trajsko."

En ramsa är känd av de flesta:

"Hana-sko dver dajd o äjda eller gao
mā." (Hanasko = gods hana = konung
sko = sko.).

"Jularp smurrar dajd ikring? Jularp = ley
i Glimnåkra socken.

"Tockarp kan du gaba?" Tockarp = ley i G. d.

"Ta te bäms så faor du ärtar i skoen",
sa smälåsningsen. "Ja ja to i jaons

3.

L. U. F. 80

ACC. N:R M. 12955:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

jaons

"o daa fech ja qu oju" sa goinjen.
"Smälänninga ä domma. Da va
oju som tjento te Taas, o han skolle
smoijra vognen, o sa smoirdo han
överoelt udorn i rommelituden
fö däa kom han into öd," sa han
te bonen.

"Stäbon ä sa droens domma." se
kom tövrandes till skogs i en
äcka. Födrängen sa till hästkarren
di skulle göra som han. Men sa
äkte han och lappade sin yxa. Da
slängde alla drängarna ökra sina
yxor för di trodde "da skolle sa va".
Men da blev födrängen arg och sa:
"Da ja labar skur I ta oju."
Sen fick han "rämmeskida" och da

4.

L. U. F.

ACC. N:R M. 12955:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5.

och då
gav de som han sagt "I sken into
hvarken öja min tiktad," sa fördrängen.
Så kom de till ett "höra-sticket"
och det krodde alla vara en sjö.
"Här ska vi leda," sa fördrängen. Så
"vaffsade de ikring i höret" men
kunde sen into hålla räkning
på varandra för alla glömda räkna
sig själva. Då kom där en göing
som sa, att om alla dappade näsorna
i en "ko-skid" så kunde de räkna
hälser. "Oja qu som stände dajd," sa
drängarna.
"Flöt de, flöt de, här ä minn plass,
sja släboarna."
"Ha est du, hä ä ja," sja smulämningsen
"Föjngararna ha inget sul o äjda, sja

5

6.
sia

släibovana, "undan oju lid fläsk, som
hännges i kagel o sae seda doj o äjda
suo lero o litka på fläsket."

På marknaderna, vid den och mönst-
ringar slutade alltid samvaron med
slagsmål. "Da var roled o störs".

"Di vare sloes med do sövrre". "O var
di vare komme ke sitt vaju-skäl
sae skulle di jäva linandra."

Det var en smilänning, som gick och
kappade huvudet och så satte de på det
igen men det kom bakslänges "o var
bleo do sadanne som do e."

Vår herre och Sankte Per var ute och
gick i en skog "norrpå" och så hörde de
ett fastligt "alloans". Gå du och se
efter va de kan va, sa Vår herre till

6.

7. Siu

Saukte Per. De va him o en smälning
som slops sa han när han kom he-
lags. Du skilde dom väb ab, sa vår herre
"Ja slo huden au bäjge kran" svarade
U. Per. Sa får du inte göra sa vår
herre. Då fick Saukte Per rättas kuvu-
dena på igen men sa dog han fel
och förlykte dom. Sen dess ha inte
smälningen "vaed goer o kas
mä!"

En gång va de kallt "sao kassa-
pajrona köppade" men släboarna
hade ingenting att elda mä "Dor buffa
do panna mod brajna sao da quistade."
"Do stoc o sloe på stopen te do llo varus."
sin lae do doj i sainganta."